

BULETIN INFORMATIV

Nr. 86

Sibiu, decembrie 2020

*Colectivul ICSU Sibiu
Vă urează*

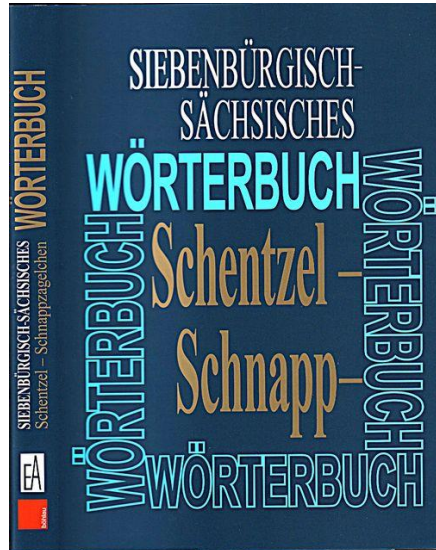

Marc Chagall, Madonna of the Village, 1942

**SĂRBĂTORI FERICITE
și
LA MULȚI ANI 2021!**

NOUTĂȚI EDITORIALE

Siebenbürgisch-Sächsisches Wörterbuch, ed. Sigrid Haldenwang, Bd. 11, Ed. Academiei Române, București/ Böhlau, Viena-Köln-Weimar (Vandenhoeck&Ruprecht Verlage), 2020, 214 + LXXXVIII p. + harta localităților.

Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania, vol. 11, elaborat în cadrul Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu, a fost tipărit la tipografia Honterus din Sibiu cu sprijinul financiar al Forumului Democrat al Germanilor din Sibiu, al cărui președinte este prof. dr. Zeno-Karl Pinter.

Materialul informativ care precede partea propriu-zisă a dicționarului cuprinde jaloanele necesare pentru folosirea lucrării lexicografice, explicațiile cu privire la transcrierea fonetică a semnelor diacritice, indicele cu prescurtări, indicele bibliografic și tabelele cu localități (cu populația săsească din trecut). O hartă cu aceste localități este anexată volumului. Ca și în volumele anterioare și în acest volum tezaurul lexical al celor 243 de graiuri săsești este prelucrat după principii științifice stabilite. Cititorul primește informații despre limba și viața de toate zilele a țaranului sas. Creația poetică populară și literatura cultă este de asemenea valorificată. Exemplele dialectale cuprind expresii idiomatice, proverbe, formule magice, ghicitori, previziuni meteorologice populare și denumiri pentru jocuri de copii. Termeni de specialitate ai meșteșugului săsesc, porecle, denumiri de plante, denumiri toponomastice (nume de localități, toponime rurale locale) și împrumuturi lexicale din limba română, din limba maghiară, dar și din alte limbi, îmbogățesc lexicul acestui volum. Nu lipsesc atestări din documente istorice transilvane, din secolul al XIII-lea până la mijlocul secolului al XIX-lea, care scot în evidență influența graiurilor asupra limbii literare germane și care sunt importante pentru studiul istoriei limbii germane.

Opera elaborată în cadrul Institutului nostru se adresează deopotrivă dialectologilor, lingviștilor, etno-grafilor, sociologilor, istoricilor și tuturor celor interesați de graiurile insulei noastre lingvistice.

Sigrid Haldenwang

ALTE APARIȚII NOI

Relații Interetnice în Transilvania – Militaria Medievalia în Europa centrală și de sud-est, ed. Zeno Karl Pinter, Claudia Urduzia, Anca Nițoi, Editura Astra Museum, Sibiu, 2020, 212 p.

Oameni și locuri. Țările Române în ilustrația de carte veche (sec. XV–XIX)/People and Places. Romanian Principalities in Old Book Illustrations, text: Anda-Lucia Spânu, curatori: Florin Bogdan, Alexandru Știrban, traducere: Adina Bogdan, Editura Muzeului Național al Unirii/Editura Mega, Alba-Iulia/Cluj-Napoca, 2020, 132 p.

Andrei Nacu, *Scaunele săsești în documente cartografice din secolele XVI–XVIII*, Editura Academiei Române, București, 2020, 232 p. + 5 hărți.

Monarhia Habsburgică (1848–1918), vol. I., Dezvoltarea economică, administrația și sistemul juridic, forța armată, ed. Rudolf Gräf, traducere de Iosif Marin Balog, Loránd Mádly și Nicolae Teșculă, cuvânt înainte de Ioan-Aurel Pop, Academia Română. Centru de Studii Transilvane-Polirom, Cluj-Napoca/Iași, 2020, 434 p.

Alexandru Nicolaescu, *Univers bibliografic în paginile revistei „Transilvania”. 1868–1918*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, 262 p.

Paul Niedermaier, *Siebenbürgen im südosteuropäischen Raum*, Ed. Böhlau, Viena-Köln-Weimar, 2020, 300 p. + 200 il.

PERIODICE

Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu, tomul XXVII (2020), 248 p. ISSN 1223-1088.

Forschungen zur Volks- und Landeskunde, nr. 63 (2020), 170 p. ISSN 0015-7902.

Historia Urbana, tomul XXVIII (2020), 328 p. ISSN 1221-650X.

Studii și comunicări de etnologie, XXXIV (2020), 320 p. ISSN 1221-6518.

DIN PUBLICAȚIILE PERIODICE ALE CERCETĂTORILOR

Andreea Buzaș a publicat studiul *Revista manuscrisă „Musa” sau despre recuperarea unor folcloriști mai puțin cunoscuți*, în „Studii și comunicări de etnologie”, tomul XXXIV (2020), p. 176–191. **Vasile Ciobanu** a publicat studiul *Die rumäniendeutschen Parlamentarier und die NS-Funktionäre, 1932–1940*, în „Zeitschrift für Balkanologie”, tom. 56, (2020), nr. 1, p. 118–130. **Liviu Cîmpeanu** a publicat un studiu amplu intitulat *The Royal Habsburg Arsenal in Sibiu (Hermannstadt Nagyszeben) Under the Rule of Queen Isabella*, în volumul *Isabella Jagiellon, Queen of Hungary (1539–1559)*, ed. de Ágnes Máté și Teréz Oborni, Institute of History, Budapest, 2020, p. 257–273. **Julia Derzsi** a publicat studiul *Unzucht und Ehebruch vor Gericht. Sexualdelikte bei den siebenbürger Sachsen in der zweiten Hälfte des 16.*

Jahrhunderts, în: *Common Man, Society and Religion in the 16th Century/Gemeiner Mann, Gesellschaft und Religion im 16. Jahrhundert. Piety, morality and discipline in the Carpatian Basin/Frömmigkeit, Moral und Sozialdisziplinierung im Karpatenbogen*, ed./Hg. Ulrich Andreas Wien, Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 2020, p. 275–296 (Refo500 Academic Studies, Bd. 67). **Sigrid Haldenwang** a scris despre *Die mythen-umwobene Ernte, eine heilige Zeit im Rahmen ländlicher Arbeiten des siebenbürgisch-sächsischen Bauern* [„Recolta îmbrăcată în legende – o perioadă sfântă în cadrul activităților agricole ale țaranului sas transilvănean”], în: *Kronstädter Beiträge zur germanistischen Forschung. Reihe Academica, 20. Festschrift für Joachim Wittstock* [culegere jubiliară dedicată scriitorului Joachim Wittstock cu ocazia împlinirii a 80 de ani], ed. Carmen Elisabeth Puchianu, Editura Aldus, Kronstadt/Brașov 2020, p. 199–215. **Dan Dumitru Iacob** a publicat studiul *Harta orașului Iași și a zonei înconjurătoare din 1855*, în „Historia Urbana”, tom. XXVIII (2020), 51 p. + 1 hartă (în curs de apariție). **Ilie Moise** a scris despre *Habanii, olari de marcă ai Europei și locuitori ai Transilvaniei*, în: *Istorie, cultură, identitate (Lucrările Simpozionului internațional de antropologie culturală, Arad, 20–21 iunie 2019)*, coord. Elena Rodica Colta, București, Editura Etnologică, 2020, p. 49–56. **Andrei Nacu** a publicat studiul *Provincia Sibiului (cele „șapte scaune”) – nucleul națiunii săsești din Transilvania*, în volumul *Comunități Etnice și Diaspora în timp și spațiu / Этнические общины и диаспоры во времени и пространстве / Ethnic Communities and Diaspora in time and space*, coord. Dorin Lozovanu, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei (Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”), Institutul de Ecologie și Geografie, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Asociația de Geografie și Etnologie din Moldova, Chișinău, 2019, p. 153–155. **Nicolae-Alexandru Nicolaescu** a publicat studiul *The Union of Transylvania with Romania in the Discourse to the Central Press of the First Interwar Decade (1919–1929)*, în „Transylvanian Review/Revue de Transylvanie”, vol. XXIX (2020), nr. 1, spring, p. 32–48. **Acad. Paul Niedermaier** a publicat studiul *Mutarea prisăcilor medievale din Transilvania*, în *Istoria și scrisul istoric azi. Opțiuni metodologice. Paradigme. Agendă Lucrările Conferinței internaționale din 2–5 februarie 2020 dedicată Centenarului Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca*, ed. Susana Andea, Iosif Marin Balog, Ela Cosma, Attila Varga, Centrul de Studii Transilvane/Academia Română, Cluj Napoca, 2020 (în curs de apariție). **Zeno-Karl Pinter** a publicat studiul *O descoperire veche într-o lumină nouă. Complexul arheologic de la Viscri – Deutsch-Weisskirch*, în volumul *Relații interetnice în Transilvania. Militaria Medievalia în Europa centrală și de sud-est*, ed. Zeno-Karl Pinter, Claudia Urduzia, Anca Nițoi, Editura ASTRA MUSEUM, Sibiu, 2020, p. 11–26. **Anda-Lucia Spânu** a publicat *Researching together 21st Century Europe. Study case: Urban Images from nowadays Romania*, în *La città globale. La condizione urbana come fenomeno pervasivo / The Global City. The urban condition as a pervasive phenomenon*, a cura di Marco Pretelli, Rosa Tamborrino, Ines Tolic, AISU (Insights, 1), Torino 2020, 12 p. (în curs de apariție). **Maria Crîngaci-Țiplic** a publicat *The Rise of the Parish System in Transylvania as Reflected by Archaeological Discoveries*, în volumul *Ecclesiastical Landscapes in Medieval Europe. An Archaeological Perspective*, ed. José C. Sanchez-Pardo, Emmet H. Marron, Maria Crîngaci Țiplic, Archeopress, Oxford, 2020, p. 79–93. **Mariana Vlad** a prezentat volumul *Ukrainian Historic Towns Atlas, Vol. 2: ГАЛИЧ / HALYCH*. Scientific Editor of the Atlas: Myron Kapral, Lviv, 2018, 54 p. text + 11 Maps and Plans + 8 Views and Panoramas + 7 Maps of Reconstruction (426 × 310 mm), în „Historia Urbana”, tom. XXVIII (2020), 4 p.

GRANTURI ȘI PROIECTE DE CERCETARE

Corina Cioltei-Hopârtean este membră în proiectele „Cercetare arheologică pentru proiectul Lucrări de reparații, conservare și introducere în circuitul turistic la Ansamblul Bisericii ev. C. A. Cisnădie”, în cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu și „Topografie eclezastică în orașele medievale ale Transilvaniei. Studiu de caz: Sibiu și Brașov”, în cadrul ICSU Sibiu.

ICSU Sibiu găzduiește proiectul: PN-III-P4-IC-PCCF-2016-0131: *Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale”, discurs public și câmpuri culturale.*

PE URMELE EXPOZIȚIEI ITINERANTE „SPAȚII FLUENTE. HĂRȚI ALE SPAȚIULUI DUNĂREAN 1650-1800”

În ciuda crizei generate de actuala situație epidemiologică, expoziția itinerantă organizată de Arhiva Landului Baden-Württemberg, Institutul de Istorie și Studii Regionale a Șvabilor Dunăreni, Tübingen, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu și Arhivele Naționale ale României, și-a continuat drumul. În perioada 30 iulie–15 septembrie, expoziția a fost găzduită de **Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos**, din Galați, iar în perioada 22 octombrie–22 noiembrie a putut fi vizionată la **Palatul Culturii „Teodor Costescu”**, din Drobeta-Turnu Severin.

ICSU Sibiu, Bd. Victoriei 40, 550024 – Sibiu
Tel.: 004 0269212604, fax: 004 0269216605
www.icsusib.ro

Redacție: Liviu Cîmpeanu, Julia Derzsi
Director: Prof. univ. dr. Rudof Gräf
ISSN 1224

